

1597.

Laurentius Episcopus percipiat dictos redditus quolibet anno, incipiendo a die prima mensis Januarii anni a Nativitate Domini 1595., & quod possit illos in vita, vel mortis articulo transferre, cedere, & dare cuicumque maluerit pio operi, vel particulari persone, prout in instrumento privilegii Regii desuper sub datum Madridii, videlicet, 11. mensis Octobris, anni a Nativitate Domini 1594., vel alia veriori data plenius continetur, ac utendo predicta facultate, & licentia, dictos annuos redditus transfudit, cessit, dedit, donavit, & assignavit in proprietate, ac in possessione Ordini, & Religioni Fratrum Sanctissime Trinitatis Redemptionis Captivorum, Provinciae Castellae, & signanter, ac in specie Fratrum Domus Oppidi Madridii, dicti Ordinis, Toletanae Diocesis, ad effectum, ut illos expendant modo, & forma infra scriptis.

Sequentes ad dit conditiones.

Ut duo Professores Algerii commoventur.

§.2. In primis, ut Religio, & Ordo Sanctissime Trinitatis huiusmodi debeat, & teneatur in perpetuum habere, & retinere duos Professores dicti Ordinis, & in Presbyteratus Ordine constitutos in dicto Oppido Algerii in Africa, seu Mauritania, seu aliis illarum partium Infidelium locis assidue commorantes, qui sint probate vitae, & conversationis, viri periti, seu Theologi, & ad predicandum verbum Dei, confessionesque peccatorum Christianifidelium audjendas, aliaque Sacramenta Ecclesiastica ministranda, ut idonei, & sufficientes tam a Superioribus dicti Ordinis, quam ab Episcopo Diocesano, in quorum Civitatibus, seu Diocesis, tempore eorum Missionis degerint, approbati fuerint, & hos ultra illos Fratres, quos vocant Redemptores, & quos eadem Religio ad illas partes pro negotio Redemptionis Captivorum destinare solet. Utque dicti duo Fratres teneantur, & debeant Confessiones sacramentales omnium, & quorumcumque utriusque sexus Christianifidelium in illis Partibus in misera servitute detentorum, ac in futurum detinentorum, & tam in eorum vita, quam in mortis articulo sacramenta ecclesiastica ministrare, eosdemque in Sancta Fide Catholica, & Apostolica, ac in Christiana pietate instruere, & erudire, seu continere, & conservare, & vacillantes confovere, & confirmare, lapsos reducere, & ad eandem fidem revocare, ac Societates, & Confraternitates, videlicet Sanctissimi Nominis Jesu Christi, & Rosarii Beatissime semper Virginis Dei Genetricis, ubi commode poterunt, instituire, & erigere. Ac, ut, etiam si predicti Fratres Redemptores ad partes Hispaniarum revertantur, ipsi nihilominus Fratres ad hoc speciale opus missi, in illis partibus remanere, & assidue diversari teneantur, ac, ut commendat predictis Captivis, & detentis Christianifidelibus, ut aliquas preces, seu orationes pro dicto Laurentio Episcopo, vel post ejus obitum, pro ejus anima, recitent, seu effundant ad Dominum. Et propterea dicta Religio, ex predictis redditibus du-

Qui Sacramenta Captivis administrent.

centorum, & quinque millium morapetitorum, percipiat, & habeat quolibet anno in perpetuum trecentos ducatos monetae Hispaniarum, ita tamen, quod si, aliquando dicta Religio voluerit dictis duobus Fratribus committere negotium Redemptionis Captivorum, id facere possit: nec non, ut residuum dictorum ducentorum, & quinque millium morapetitorum, quod remanebit, deductis predictis trecentis ducatis, illud habeat, & percipiat dicta Religio, illudque modo, & forma infra scriptis expendere teneatur, videlicet, quod Domus dicti Oppidi Madridii, quolibet anno habeat, & percipiat decem mille morapetinos pro labore, & cura, quam habere debet exigendi, & recuperandi dictos redditus annuos ducentorum, & quinque millium morapetitorum, illosque custodiendi in una capsula, vel theca, quae habeat tres claves, quarum una penes Superiorem dictae Domus, altera vero penes unum Fratrem nominandum, & ad id deputandum per ceteros Fratres dictae Domus; tertia vero penes Administratorem presentem, vel in futurum ab ipso Philippo Rege, vel in ejus Corona successore nominandum pro negotio Redemptionis Captivorum existere, & custodire debeant, alii vero duodecim mille morapetini quolibet anno deservire debeant, videlicet decem mille pro salario dicti Administratores, & bis mille pro mercede Notarii illius temporis, quo se in recipiendis, & solidandis, seu liquidandis computis istius pii operis, consumperint, & quod nihil possint recipere, si prius dictas rationes, & computa non receperint, & solidaverint, seu liquidaverint. Et, ut melius pium hoc opus exequatur, & adimpleatur, ex tunc illud posuit sub protectione, & manutentione dicti Philippi Regis, ut ipse mandet, & faciat illud exequi, ac computa predicta recipi, liquidari, seu solidari, ut praefertur, & reliqua ad executionem, firmitatem, validitatem, & perpetuitatem dicti pii operis, & dotationis necessaria, & opportuna. Praeterea, ut reliquas pecunias remanentes, usque ad integram summam dictorum reddituum ducentorum, & quinque millium morapetitorum, deductis predictis ducentis ducatis, & predictis viginti duobus millibus morapetinis, dicti duo Fratres, qui pro executione dotationis, & donationis huiusmodi pro tempore assidue residere tenentur apud dictum Oppidum Algerii, & partes Infidelium in subveniendis necessitatibus dictorum Captivorum fidelium agrotantium, & aliorum extremam, seu urgentem necessitatem habentium, habito respectu solius majoris necessitatis, expendere debeant: utque similiter ipsi Fratres, ex predictis pecuniis, expendere teneantur totum illud, quod opus fuerit expendi pro solvenda mercede, seu lucro Judaeis, vel aliis Infidelibus quibuscumque, qui a Turcis, & aliis Pyratibus emerint captivos pueros, & puellas Christianas, illosque dictis Religiosis, vel Redemptoribus, occasione, seu ratio-

Et hac de causa eidem Ordinis 300. ducatos assignat.

Applicatio aliarum summam in alios pios usus.

Administratores huius Legati ab Hispaniarum Rege nominandus.

Summa in Captivorum subsidium expendenda.

ratio-

ratione alicujus mercedis, vel lucri, secreto revendere solent, quos pueros, & puellas captivos a praedictis Infidelibus eorum Dominis, alias haberi, seu redimi non possent. Ac, ut ultra praedictos annuos redditus ducentorum, & quinque millium Morapetitorum, dicti Fratres, durante vita dicti Laurentii Episcopi, habeant quolibet anno alios trecentos ducatos monetae Hispaniarum, quos expendere teneantur, & debeant in Redemptionem huiusmodi puerorum captivorum minoris aetatis, quos praedicto, vel alio modo redimere poterint, animadvertentes semper redimere illos, qui in majori periculo extiterint, ut a Christiana fide non deficiant, & quod in hac redemptione puerorum captivorum exponantur dicti trecenti ducati pro alimentis dictorum duorum fratrum ut supra relictorum, pro illo tempore, quo dicti fratres apud Algerium, vel alium Africae locum in praedicto ministerio non fuerint, vel illa pars, quae decurrerit pro rata illius temporis, quo ibidem commorari desierint. Quodque in praedicta redemptione puerorum, expendatur etiam id, quod supererit ex relictis ad subveniendum necessitatibus captivorum, si quid aliquando supererit. Ad haec, quod supra dicta domus oppidi Madridii teneatur, & debeat reddere rationes dicto Administratori nominato, & nominando ab ipso Rege, de dictis trecentis ducatis assignatis pro alimentis praedictis duobus fratribus, qui apud infideles commorari debent, ac etiam de pecuniis illis supra deputatis ad subveniendum necessitatibus captivorum. Quodque dicti duo Fratres, seu Religiosi teneantur ad id ex illis partibus mittere veram relationem, & certam fidem, seu attestacionem, quod dictas pecunias exposuerint in necessitates dictorum captivorum; nec non, quod si dictum residuum non sufficiat ad redimendum unum captivum, possit illud cum quolibet alio pretio conjungi, & poni pro redemptione dictorum puerorum captivorum minoris aetatis. Praeterea, quia intentio dicti Laurentii Episcopi est, quod dicti captivi habeant, & recipiant huiusmodi beneficium cum illa majori commoditate, qua fieri possit, voluit, & ordinavit, quod dicta Religio habeat, & percipiat dictos redditus, illosque distribuatur modo, & forma, & illis conditionibus superius, & inferius expressis; interim, & quoad apud dictum Algerii Oppidum non erit aliqua Domus, aut Conventus, quovis alio nomine nuncupata, sive Congregatio aliquorum Presbyterorum, & Clericorum secularium, seu quorumvis ordinum regularium, in qua ab infidelibus commorari permittantur, qui etiam ab eisdem infidelibus permittantur docere praedictam Fidem Catholicam, ac Sacramenta Ecclesiastica ipsis captivis ministrare: nam, cum primum huiusmodi Domus, aut Conventus, seu Congregatio Presbyterorum, & Clericorum dictum officium facere, & institutum servare, & implere permissa fuerit, dictus Laurentius Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

Redemptio puerorum per eos facienda.

Ratio Administratores reddenda.

Usque dum hic Ordo aliquam Domum Algerii obtineat, summam hic expressam alteri Congregationi, qui ibi domum habeat, debet solvere.

Episcopus voluit, & ordinavit, quod tunc dicta Religio Sanctissime Trinitatis dictos redditus ducentorum, & quinque millium Morapetitorum, deductis prius ex illis salariorum, sive mercedibus supra dictis Administratores, & Notarii praedicti, teneantur, & debeant realiter, & cum effectu dare, tradere, & consignare praedictae Domui, aut Conventui, seu Congregationi, si omnes redditus praedicti fuerint necessarii ad sustentationem, & ministerium praedictorum Presbyterorum, & Clericorum secularium, seu regularium in domo, Conventu, seu Congregatione praedicta existentium, vel etiam partem illam, quae ad eorumdem huiusmodi sustentationem, & ministerium fuerit necessaria, ut praefertur, qui quidem facere debeant, & teneantur omnia, & singula, quae a praedictis Fratribus, seu Religiosis Sanctissime Trinitatis fieri, & exerceri debere superius dictum est: ac etiam praedictum residuum in huiusmodi necessitatibus dictorum captivorum, & agrotantium, ac pro redimendis pueris praedictis expendere, & erogare debeant, & ita fiat, & observetur, sive huiusmodi Domus, Conventus, aut Congregatio ad tempus, sive in perpetuum apud praedictum Algerii Oppidum esse permittatur, vel illius Presbyteris, seu Clericis secularibus, vel regularibus in ea degere, & praemissa facere concessum, seu permissum fuerit, ipsis dedit, & donavit id, quod supererit ex redditibus praedictis ducentorum, & quinque millium Morapetitorum, illosque de manibus dicti Administratores, & Conventus Sanctissime Trinitatis Madridii, quolibet anno habeant, & recipiant ad effectum superius declaratum: ac quod dicti Administrator, & Conventus studeant, eosdem redditus ad partes illas, cum majori illa commoditate, & minori impensa, qua possint, remittere, & destinare. Quod si aliquod dubium oriarur, illud praedictus Administrator nominatus a Rege declarare possit, ac id, quod declaraverit, observetur, ac ejus conscientiam gravavit, ut semper arbitret, & declarare teneatur id, quod fuerit utilius ipsis captivis, & huius pii operis perpetuitati. Ac, ut in eventum, in quem praedictum Algerium de manibus infidelium eriperetur, ita quod de cetero captivi fideles ibidem non detineantur, non propterea hoc pium opus cessare debeat, quinimo praedicta Religio debeat exercere praedictum ministerium in alio Africae loco, in quo fuerint Redemptores dictorum captivorum, & quod in dicto loco teneatur observare omnes illas condiciones, quas superius dictum est observari debere apud ipsum Algerium, ac ibidem distribuere omnes illos redditus, quos distribuere debent apud Algerium supra dictum, observando omnia ad unguem, prout per praesentes dispositum est fieri debere apud dictum Algerii Oppidum, & quod in dicto loco faciendum, aut distribuendum erit, fiat, & distribuatur sub dispositione, & ordinatione dicti Administratores: & si in dicto, aut alio huiusmodi

Si Algerium in Christianorum potestate venerit, ea est summa alibi in Africa pro eodem Redemptionis opere infundenda.

X

modi Africa loco, in quo infideles detineant captivos predictos, fuerit aliqua alia Domus, Conventus, aut aliqua Congregatio Presbyterorum, & Clericorum, seu Religiosorum virorum, tam secularium, quam regularium, ut praemittitur, in perpetuum, vel ad tempus trium, vel plurium personarum ad docendam Fidem Catholicam, & Sacramenta Ecclesiastica ministranda dictis Captivis, tunc, & eo casu, redditus hujus pii operis, aut pars illa, quae necessaria fuerit, ad illorum sustentationem, & ministerium, erogentur, & expendantur, ac reliquum, quod applicatum est ad subveniendum necessitatibus Captivorum, illud Presbyteri, & Clerici, seu viri Religiosi seculares, vel regulares predicti recipiant, & in predictas necessitates erogare, & expendere teneantur: qui, quoad hoc, de hujusmodi administratione acceptis, & expensis, subventionibus factis, & erogatis, supradicto Administratori rationes, seu computa reddere, & quidquid ab illo ordinatum fuerit, pro hujus pii operis observantia, & perpetuitate, illud implere, servare, & exequi teneantur, & debeant eodem modo, quo dicti Religiosi Sanctissimae Trinitatis facere, & exequi, toto illo tempore, quo hoc pium opus sub eorum potestate extiterit, tenentur, & debent. Praeterea, quod in Domo dicti Oppidi Madridii sit una capsula, aut theca superius dicta, in qua semper sint, & custodiantur Privilegium Regium originale dictorum reddituum, & unum instrumentum authenticum dictarum Capitulationum, tractatum, & scripturarum per domum hujusmodi faciendarum, & praesentes litterae nostrae, & aliae quaecumque litterae Apostolicae etiam in forma Brevis confectae tam confirmationis, & approbationis hujus institutionis, & dotationis, quam aliarum quarumcumque gratiarum, & indulgentiarum in favorem illius concedendarum, & liber reddituum hujusmodi, & alii libri, in quibus scribantur rationes, & computa dicti operis pii tam acceptorum, quam expensorum predictorum, & rerum, in quibus fuerint consumpti, & distributi, & id, quod ex redditibus predictis quolibet anno supererit, ponatur, & describatur cum redditu anni sequentis, & semper appareat, & manifeste constet de expensis, & erogationibus factis, & de redditibus, qui in predicto pio opere remanent, & supersunt, & liber, in quo describantur captivi, qui fuerunt redempti, cum nota eorum nominum, cognominum, & patriae, & pretium, pro quo quilibet eorum fuerit redemptus, ut de qualibet re habeatur certa notitia, ut aequum est. Insuper, quod in camera Ministri Regularis dictae Domus Oppidi Madridii sit una tabula, in qua sit descriptum summarium, & relatio hujus pii operis, ac quod in dicta Camera etiam existat, & colloceatur dicta capsula, sive theca instrumentorum, privilegiorum, litterarum, scripturarum, & librorum predictorum, ut melius omnia custodiantur, & conserventur. Ac, quod quandocumque ex dicta capsula, sive theca

Capla Matrivi consuetudina, in qua instrumenta omnia ad scilicet infirmitatem per totam vitam conserventur.

fit extrahenda aliqua scriptura, prius describatur in libro commodatorum, quae scriptura sit, & quis illam perceperit, & extraxerit, & ad quem effectum, ut isto modo non amittatur, & illius debita restitutio fieri possit: Nec non, ut hoc pium opus debite executioni mandetur, & perpetuo conservetur, & manuteneatur, ut oportuerit, ad servitium Omnipotentis Dei, & salutem animarum, dictus Laurentius Episcopus illud posuit sub protectione Regis Hispaniarum, & petiit ab Administratore deputato, & nominato, ac in futurum nominando, & deputando a predicto Rege, pro negotiis Redemptionis Captivorum, ut opus istud recipiat, & teneat sub sua administratione, & quolibet anno inquirat, & intelligat, si hoc pium opus adimpletur juxta praesentem ordinationem, & dispositionem, & illud, quod non fuerit executum, faciat exequi, & provideat, ut nullus sit defectus, ac computa, & rationes petat, & recipiat a Domo Sanctissimae Trinitatis dicti Oppidi Madridii, quomodo, & in quibus rebus fuerint dicti redditus expensis, & erogati, ad quae omnia dictus Laurentius Episcopus dedit, & concessit omnem facultatem, & auctoritatem dicto Administratori, & pro labore illi reliquit predictos duodecim mille morapetinos, quos percipiat, postquam dicta computa receperit, & solidaverit, gratificando Notario de duobus mille morapetinis ex ipsis duodecim mille pro mercede ejusdem Notarii, per cujus acta, computa, & rationes receperit, & solidaverit, & quod dictus Administrator non solum exacte recipiat dicta computa de receptis, habitis, & consumptis, verum etiam principaliter inquirat, qualiter dicti Fratres Sanctissimae Trinitatis faciunt id, quod eis incumbit, mittendo illos Religiosos Sacerdotes, quos mittere tenentur ad Algerium, vel alium Africa locum, & qualiter predictae personae missae ibidem impleant suum ministerium, & quod predictus Administrator provideat in una ex qualibet ex predictis rebus id, quod judicaverit magis expedire, ut istud pium opus debite executioni mandetur, & quod arbitratus fuerit in praemissis magis expedire, in libro decretorum, seu alio describatur. Ac quod Captivi, in quorum Redemptionem predicta pecunia exponi debet modo, & forma predictis, sint, & esse debeant pueri, vel puella: verum si pro redimendis aliquibus Captivis, qui non erunt parvae aetatis, concurrat major, & urgentior necessitas spiritualis, quod tunc in eorum redemptione exponatur dicta quantitas, & semper praferantur Captivi ex Dioecesi Seguntina aliis Captivis, & post hos Captivi naturales ex Ducatu de Fertia, vel ex Marchionatu de Priego, qui sunt status, & dominia Genitorum dicti Laurentii Episcopi, & deficientibus Captivis ex dictis Locis, & Dominiis, redimantur in toto, vel parte Captivi naturales ex Regno Castella, & illi, qui fuerint Vassalli dicti Regis praferantur aliis ex dicto Regno non Vassallis. Ac quod

Totum pium opus Hispaniarum Regi commendatur

Qui Captivi in hoc pio opere sint caeteris praefereendi.

Injunctum oportet petendi Pontificiam confirmationem.

Ex eadem pecunia emenda facta suppellectilia ad Missae celebrationem etc. necessaria.

Conditiones servandae pro fundi perpetuitate.

quod pro majori firmitate predictorum tam dictus Laurentius Episcopus, quam Fratres Sanctissimae Trinitatis petere, & obtinere debeant confirmationem perpetuam, & irrevocabilem hujus pii operis ab hac Sede Apostolica, & aliquas gratias, & facultates spirituales pro predictis Fratribus, & Captivis, sumptibus, & expensis dicti Laurentii Episcopi, non autem dictae Religionis, ad quod idem Laurentius Episcopus ex tunc se obtulit, & obligavit, nec non, quod eodem modo in his, in quibus pro majori perpetuitate, & executione hujusmodi pii operis erit necessaria approbatio Regia, eodem modo utraque pars illam conjunctim petere debeant expensis dicti Laurentii Episcopi in necessariis, dummodo impetretur, & fiat durante vita dicti Laurentii Episcopi. Praeterea ex pecunia superius deputata ad effectum, ut per manus predictorum Fratrum in Algerio, vel alio Africa loco assistentium, ut praefertur, in rebus superius specificatis, distribui debet, possint emi aliqua paramenta, seu ornamenta Ecclesiastica, & sacra vasa, & calices necessaria ad celebrationem divinorum apud Algerium, seu alium Africa locum, ut supra, & licet saepedictus Laurentius Episcopus pro tunc competenter providit paramenta, & calices necessarios, ut melius prospiciatur necessitatibus predictis, quibus nunc aliter prospici non potest, voluit, & ordinavit, quod occurrente aliqua necessitate dictorum paramentorum, predicti Fratres elemosinas a piis Christianis de quibuslibet locis, & de illis provideant necessitatibus Altaris. Ad haec si dictus Philippus Rex, aut ejus in Regno successores redemerint, & retro emerint dictos redditus ducentorum, & quinque millium morapetinarum dotationis istius operis, tunc, & eo casu dictus Administrator a Rege nominatus, & dictus Minister Domus Oppidi de Madrid hujusmodi, recipiant sortem principalem, seu pretium capitale dictae retrovenditionis, illudque deponere teneantur in aliquo loco, donec, & quousque inveniantur aliqua alia res aequivalens, & similis, aut in iuribus regalibus, aut in aliis redditibus, qui tantumdem reddant, atque respondeant, & quod Administrator, & Religio predicti pro zelo, & charitate Animarum Captivorum cum omni diligentia, & celeritate perquirere, & indagare teneantur praedictam rem similem, & aequivalentem, in qua dictum pretium reinvestiatur, ne hujusmodi pium opus cesset, etiam illud, in quo reinvestitur, recipiat praedicta Religio, seu Conventus, praecedente eorum obligatione omnium in praemissis contentorum, ad quorum observantiam se obligare teneantur per scripturam firmam, & validam cum omnibus requisitis, & conditionibus de jure necessariis, cum licentia superioris, & tractatibus etiam de ejusdem superioris licentia factis, & reliquis pro firmiori validitate praemissorum de jure requisitis. Et si infideles propter odium, quod habent contra Fidem Catholicam, & Apo-

stolicam, vel alias, aliquando vendere, vel permutare Christianos Captivos predictos recuserint, illos transportando ad partes remotiores Africae, seu Barbariae, ut eos facilius a Sancta Fide Christiana apostatare, & avertere, ac ad id compellere possint, quod Deus avertat, tunc, & eo casu, quia cessabit commercium, & negotiatio Redemptionis Captivorum, quod dicta Religio Sanctissimae Trinitatis juxta suum institutum facere tenetur, ac etiam cessabit hoc pium opus, quod in dicto commercio fundatur; quod in tam miserabili eventu, & successu predicti redditus ducentorum, & quinque millium morapetinarum deservire, & converti debeant pro dote alterius pii operis, quod in quadam scriptura per dictum Laurentium Episcopum facta, & subscripta in forma juridica, & authentica ordinatum, & dispositum erit, vel in favorem, & dotem Virginium Orphanarum, seu Cappellaniarum, seu aliorum piorum operum in dicta scriptura expressorum, vel exprimentorum, & cum conditionibus ibidem expressis, nec non, quod futuris temporibus expedire poterit, ut aliquid addi, vel minui, aut magis particularizari debeat in pertinentibus ad firmitatem, & stabilitatem hujus pii operis, vel ad pinguiorem, aut commodiorem subventionem, & auxilium dictorum captivorum, & ad superius disposita, citra tamen substantiae donationis, & dotationis hujusmodi mutationem, vel alterationem; voluit idem Laurentius Episcopus, quod illud, quod ipse, ejus vita durante, & dicta Religio, nec non, post ejus obitum, dictus Administrator, & Religio praedicta judicaverint mutare de rebus in praesentibus contentis, citra tamen substantiae hujusmodi pii operis dotationis, & fundationis factae in favorem dictae Religionis, mutationem, & alterationem, talis mutatio subeat eandem vim, valorem, & firmitatem, quas haberet, si praesentibus esset inserta, ac ex nunc, prout ex tunc, & contra pro inserta habuit, & ei dedit omne robur, quod de jure potuit, & voluit, quod scripturae per ipsam, & dictam Religionem, post ejus vitam faciende, & desuper consiciende, sint, & custodiantur in predicta capsula, seu theca simul cum praesentibus litteris, ac privilegio regio, & ordinationibus, & mandatis per dictum Administratorem tempore receptionis computorum in executionem hujus pii operis, & in utilitatem captivorum faciendis. Ac, ut dictus Administrator informatus, quo tempore anni melius possit recipere dictas rationes, & computa, & dicti fratres plenius possint scire id, quod apud Algerium, seu alium Africae locum, ut praefertur, factum fuerit in executionem predictorum, tunc decernat, & significet dies, in quibus, quolibet anno, sine defectu recipiat dicta computa, quod si illis diebus occurrat aliquod praesens impedimentum, recipiat dicta computa, & rationes diebus proxime sequentibus, & non impeditis, ita quod nullus annus integer transeat, quin in eo praedicta

Cessante Redemptione Captivorum eadem summa in alia pia opera intromittenda.

Ordo Redemptio- nis Capituli debet se obligare pro executione omnium, quae a fundatore sunt statuta.

computa, & rationes recipiantur, & revideantur. Postremo, quod dictus Laurentius Episcopus declarat, facere dictam donationem, & dotationem dicto Ordini Sanctissime Trinitatis in domo dicti Oppidi de Madrid, hac adjecta conditione, quod teneantur se obligare per obligationem de jure validam adimplere conditiones, & omnia in scriptura dictae dotationis contenta, & ordinata, & non alias, & quod praedicta obligatio, quam religio, & domus hujusmodi facere debent circa acceptationem donationis hujusmodi, sit in omnibus, & per omnia juridica, & legalis, cum licentia eorum superiorum, ad se obligandum adimplere praedicta, & ad faciendum tractatus, & conventiones, & jurare praedictam obligationem, & cum omnibus a jure requisitis ad validitatem, & firmitatem obligationis Monasteriorum, & Conventuum, quodque Religio, & Conventus hujusmodi se obligant non minuere in toto, nec in parte aliqua dictos redditus, sed illos integros manuteneant, & conservare eodem modo, quo illos recipiunt, sed illos possint permutare cum aliis annuis redditibus, qui existant in loco viciniori dicto Oppido de Madrid, dummodo redditus, & alia bona, cum quibus fieri contigerit hujusmodi permutatio, sint in quantitate, qualitate, & securitate meliores, & utiliores, vel saltem aequivalentes praedictis annuis redditibus regis, quos recipiunt, & quod praedicta permutatio fiat de consensu, & approbatione, & satisfactione dicti Administratoris, & quod pro evitione, praedicta Religio obliget redditus dictae Domus, seu Conventus de Madrid, qui, si non sufficient, obligare teneantur infirmis redditibus alterius Monasterii, seu Conventus, ut latius constare dicitur per publicum Instrumentum, per sepelendum Laurentium Episcopum factum, rogatum, & stipulatum in Civitate Seguntina 9. mensis Julii, anno a Nativitate Domini 1595., vel alia veriori data, per acta dilecti filii Juliani de Villarorde Scribae, & Notarii publici dictae Civitatis.

Superiores Ordinis praedicti omnia acceptant.

Et PP. supplicent pro eorumdem confirmatione.

nus praemissis robor Apostolica confirmationis adicere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

Confirmat Clement.

§.4. Nos Laurentium Episcopum, & Ministros, & Fratres praedictos, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, nec non instrumentorum, & scripturarum hujusmodi tenores, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis, & insertis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula Capitula, conventiones, pacta, conditiones, & instrumenta praedicta, ac in eis contenta quaecumque, Apostolica auctoritate, tenore praesentium, approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robor adiciimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, etiam substantiales, si qui desuper intervenierint in eisdem, supplemus; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, aut delegatos, etiam causaram Palatii Apostolici Auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Statuit autem computis reddenda esse coram Administratore, & Vicario Generali Archiepiscopi Toletani.

§.5. Volumus autem, & statuimus, ut in reddendis, seu recipiendis, & solidandis compatis, & rationibus dicti operis simul cum Administratore praedicto pro Venerabili Fratre Archiepiscopo Toletano ordinario, semper intervenire debeat ejus in spiritualibus Vicarius generalis in ipso Oppido Madridii residens, sive alia persona ab eodem Archiepiscopo pro tempore deputanda.

Contraria tollit.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Domus, & Ordinis praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Volumus etiam, quod praesentium tran-

Fides transsumptis addit.

transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo dicti Laurentii Episcopi, vel alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem profusus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa. Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 29. Julii 1597. Pontificatus nostri Anno VI.

Dat. die 29. Julii 1597. An. VI.

CLIV.

Quando S. R. E. Cardinales Diaconi, ad ordinem Presbyteratus transentes, locum obtineant ante illos Cardinales Presbyteros, qui post eos ad Cardinalatum assumpti fuerint.

Declaratio quoad Diaconos praesentes.

§.1. Sanctiss. D. N. D. Clemens Papa VIII. decrevit, ut qui in praesenti Card. Diaconi existunt, si in ordine Diaconatus per integrum decennium a die eorum promotionis ad Cardinalatum perseverarint, transentes ad ordinem Presbyteratus, locum obtinere valeant ante omnes illos Cardinales Presbyteros, qui post illos ad Cardinalatum assumpti fuerint: dummodo decem saltem Cardinales Diaconi in eodem ordine remaneant.

Declaratio quoad Diaconos futuros.

§.2. In posterum vero Cardinales Diaconi promovendi, eodem privilegio potiantur, uno hoc excepto, quod ipsis decennii tempus, non a die quo ad Cardinalatum evehi fuerint, sed a die quo ad ordinem Presbyteratus promoveri potuerint, currere incipiat.

Actum Romae apud S. Marcum, die Luna decima octava Augusti, millesimo quingentesimo nonagesimo septimo. In Consistorio secreto.

Actum Romae apud S. Marcum, die Luna decima octava Augusti, millesimo quingentesimo nonagesimo septimo. In Consistorio secreto.

CLV.

Ex Regest. in Secr. Brev.

Unio medietatis fructuum Praepositurae Ecclesiae Hildesheimen. Mensae Episcopali, cum confirmatione juris eligendi Praepositum Capitulo, quatenus illi competat, vel accedat nova concessio: qui quidem electus a Sede Apostolica provisionem intra sex menses debeat obtinere.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto Nobis Apostolici muneris debito, in his nostrae auctoritatis partes libenter interponimus, per quae Ecclesiarum praesertim Cathedralium, eorumque Praesulum commodis, simulque Catholicae religionis conservationi, & augmento consuli, ac alias ejusdem religionis cultui in Domino expedire conspiciamus.

Causae faciendae unionis.

§.1. Sane cum, sicut accepimus, Mensa Episcopalis Hildesheimensis exiles admodum nunc fructus percipiat cum ejus bona pro majori parte ab aliis occupata repe-

riantur, & ad illius Praesulis pro tempore existentis sustentationem, seu subventionem aliquam inter Venerabilem Fratrem Ernestum modernum Episcopum Hildesheimen., & dilectos filios Capitulum Ecclesiae Hildesheimen. sub nostro, & Sedis Apostolicae beneplacito conventum fuerit, quod medietas fructuum Praepositurae ejusdem Ecclesiae, quae inibi dignitas post Pontificalem major existit, & quam Capitulum hujusmodi electivam esse, asserunt, cum primum per cessum, vel decessum moderni Praepositi, aut aliam quamcumque illius dimissionem, vel amissionem vacare contingeret, eidem Mensae, donec bona occupata recuperarentur, applicari debeant, reliqui vero fructus praedicti futuro Praeposito liberi remaneant, ipsis vero Capitulo jus, aut consuetudinem eligendi Praepositum de gremio Capituli praedicti, qui tamen pro tempore electus Praepositurae praedictae provisionem a Sede Apostolica impetrare teneatur, ab eadem Sede innovetur, seu de novo concedatur. Ex quibus tum ipsius Praesulis subventioni consuleretur, tum etiam prospiceretur, ut Praepositura praedicta persona Catholicae, ac de statu ipsius informata conferretur: Cumque tam Episcopus, quam Capitulum praedicti Nobis humiliter supplicari fecerint, ut in praemissis ejusdem Ecclesiae statui opportune providere de benignitate Apostolica dignemur;

Unio, de qua in Rubrica.

§.2. Nos, qui de cunctarum Ecclesiarum, ac de Cathedralium insignium earum praecipue, quae faucibus haereticorum expostae sunt, statu prospere dirigendo, sollicitis studiis assidue cogitamus, quique inter alia volumus, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri tenerentur exprimere verum annum valorem etiam alterius beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset: eorumdem Episcopi, & Capituli votis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, cosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, ipsumque Episcopum, ac Capitulum hujusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, medietatem, seu aliam partem inter Episcopum, & Capitulum praedictos ut praefertur conventam omnium, & quorumcumque fructuum, reddituum, & proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum quorumcumque dictae Praepositurae, qui, ut asserunt, valorem annum noningentorum ducatorum auri de Camera secundum communem estimationem, non excedunt, dictae mensae, cujus fructuum, reddituum, & proventuum veros annuos

valores, presentibus pro expressis haberi volumus, ex nunc, prout ex tunc, & e contra cum primum preposituram predictam per cessum, vel decessum, aut quamcumque dimissionem, aut amissionem moderni Prapostiti vacare contigerit, donec ipse Mensa Episcopalis bona, ut praefertur occupata, aut eorum major pars recuperata fuerit, ita quod liceat moderno, aut pro tempore existenti Episcopo Hildesheimensi cum primum dicta Prapostura, ut praefertur vacaverit, fructuum, reddituum, proventuum, Jurium, & obventionum, ac emolumentorum predictorum medietatem, ut praefertur, conventam propria auctoritate libere percipere, exigere, & levare, ac in suos, & dista mensa usus, & utilitatem convertere, auctoritate Apostolica tenore presentium unimus, annectimus, & incorporamus.

Facultas Capituli Prapostiti eligendi

§.3. Praterca Capitulo, & Canonicis predictis Jus, seu consuetudinem Prapostitum ejusdem Ecclesie quomodocumque dictam Praposturam praemissis, aut aliis quibuscumque modis vacare contigerit, de ipsorum gremio eligendi, quatenus eis competat, auctoritate, & tenore predictis perpetuo confirmamus, & approbamus; Et nihilominus quatenus Capitulum predicti nullum Jus, aut consuetudinem eligendi predictum Prapostitum legitime habeant, illis Jus Prapostitum de gremio tamen Capituli hujusmodi idoneum, & Catholicum ad Praposturam predictam quomodocumque, & quomodocumque praeterquam infra scripto modo, & quotiescumque pro tempore vacaverit, eligendi perpetuo pariter concedimus, & tribuimus.

Quia tamen Prapostitus intra sex menses Pontificatus provisionem debeat obtinere.

§.4. Volumus tamen, ut Prapostitus pro tempore electus hujusmodi intra sex menses a die sua electionis computandos, prapostura predicta provisionem a Sede Apostolica impetrare omnino teneatur, alioquin dictis sex mensibus elapsis, electio predicta nulla sit, ac eadem prapostura vacet eo ipso, postquam de ea per Sedem Apostolicam dumtaxat libere disponi, nisi Prapostitus electus hujusmodi, legitimo impedimento detentus, de hujusmodi impedimento, nostro, & Romani Pontificis pro tempore existentis Datario constare fecerit, aut ipsi petenti provisionem hujusmodi, & coram dicto Datario protestanti, quod per eum non fiet, contigerit illam sibi denegari.

Clausula.

§.5. Decernentes presentes literas de nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quocumque defectu, etiam ex eo, quod dictus Prapostitus, aut alii quicumque interesse habentes vocati, & auditi non fuerint, notari, redargui, impugnari, in Jus, vel controversiam vocari, aut contra illos aliquid gratia, vel iudicia remedium impetrari, vel alias quomodolibet infringi, suspendi, limitari, retractari, vel revocari nullatenus posse, sed semper validas, & efficaces fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; sicque per quoscumque Iudices Ordinarios,

& Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Quocirca dilectis filiis Causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & Hildesheimensi, ac Padebornensi Officialibus, & eorum cuilibet per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium seu alios ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte tam Episcopi, quam Capituli predictorum fuerint requisiti, presentes literas, & in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos praemissorum eorumdem effectu, prout ad quemlibet eorum spectat pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoslibet, eisque auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet praestantes per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam, ad hoc si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Exequutores harum literarum deputati.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac favore Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis extra suam Civitatem vel Diocesim auctoritate presentium ad Iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis Constitutionibus, & ordinationibus nec non Ecclesie predictae etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, vel consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Ecclesie, Praesuli, & Capitulo predictis, ac aliis quibuscumque in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores presentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum

§.7. Volumus autem, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quotiescumque prapostura predicta per resignationem in manibus nostris, seu pro tempore existentis Romani Pontificis vacare contigerit, Capitulum predicti ab electione novi Prapostiti absteaneat, sed eadem prapostura per Sedem Apostolicam dumtaxat conferri, & de ea provideri libere possit: quodque Prapostitus pro tempore existens in Civitate Hildesheimensi, continuo residere, ac Juramentum per praepositos dictae Ecclesiae praestari solitum, praestare teneatur.

In casu resignationis Prapostitae, provisione spectat omnino ad Pontificem.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 22. Augusti 1597. Pontificatus nostri Anno VI.

Dat. die 22. Augusti 1597. An. VI.

Com-

CLVI.

Ex Regest. in Secret. Breva.

Committitur Episcopo Monasterien., ut Canoniatum, & Praebendam Collegiatam Ecclesiae S. Mauricii extra Muros Monasterien. vacantes supprimat, & uniat Decanatu eiusdem Ecclesiae.

Ven. fratri Episcopo, seu dilecto filio Officiali Monasterien.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. Frater, seu dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

Causa facienda uniois.

§.1. Expositum Nobis nuper fuit, pro parte dilectorum filiorum Capituli, & Canonicorum Collegiate Ecclesiae S. Mauricii prope, & extra muros Monasterien., quod in dicta Ecclesia ultra Praeposituram, & Decanatum, undecim Canoniatum, & Praebendam, ac plura alia beneficia reperiuntur, quibus omnibus, excepto Decanatu de condignis redditibus pro qualitate loci provisum est, Decanatus vero, qui inibi secunda dignitas existit, & cui cura jurisdictionalis imminet animarum, fructus adeo tennes sunt, ut valorem decem ducatorum auri de Camera annuatim non excedant, hincque provenit, ut Decanus haecenus frequentius apud Ecclesiam predictam residere non poterit, sed alibi domicilium querere coactus fuerit, quod decori ejusdem Ecclesiae plurimum detrahit: cui incommodo Capitulum, & Canonici praedicti occurrere posse censentes, si Canoniatum, & Praebendam ejusdem Ecclesiae nunc per obitum quondam Bernardi Schenckingh dum viveret ejusdem Ecclesiae Canonici extra Romanam Curiam de mense Aprilis proxime praeterito defuncti, quorum collatio ad ipsos Capitulum, & Canonicos ex antiqua, & haecenus inviolabiliter observata consuetudine, ut asseritur, spectat, vacantes perpetuo supprimerentur, eorumque fructus dicto Decanatu unirentur, Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Commissio de qua in rubrica.

§.2. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimerere verum etiam annuum valorem alterius beneficii, cui aliud uniri peteretur, quodque commissio semper fieret ad partes, vocatis quorum interesset, Decanatus, nec non Canoniatum, & Praebendam praedictorum veros annuos valores, presentibus pro expressis habentes, ac Decanum, & singulares ejusdem Capituli personas hujusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodate existunt, ad effectum presentium consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes

hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae frater Episcopo, seu discretioni tuae fili Officialis per presentes committimus, & mandamus, ut vocatis vocandis de praemissis te diligenter informatus, isque veritate niti compertis Canoniatum, & Praebendam, ut praefertur, aut alias quovis modo, quem presentibus pro expresso haberi volumus, vacantes, etiam si eorum collatio juxta Lateranen. Concilii Decreta, ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, & super ipsis Canoniatu, & Praebenda inter aliquos Iis, cujus statum presentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore date presentium non sit in ea alicui specialiter Jus quaesitum, auctoritate Apostolica perpetuo supprimas, & extinguas, ac ipsorum fructus, redditus, & proventus, Jura, obventiones, emolumenta, & bona quaecumque, praedicto decanatu, ita ut liceat moderno, & pro tempore existenti Decano, illorum corporalem, realem, & actualem possessionem propria auctoritate apprehendere, & perpetuo retinere, ac fructus, redditus, & proventus, Jura, obventiones, & emolumenta hujusmodi percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem convertere, auctoritate praedicta perpetuo unias, & incorporas.

Ratificatio cum clausulis

§.3. Nos enim suppressionem, extinctionem, ac unionem, & incorporationem per Te vigore presentium faciendas, si, & postquam facta fuerint, ex nunc, prout ex tunc, & e contra perpetuo confirmamus, & approbamus, ac semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus in violabiliter observari, neque Decanum, & Capitulum praedictos super praemissis per quoscumque quavis etiam Apostolica praedicta, vel ordinaria auctoritate quomodolibet molestari, perturbari, inquietari, vel impediri posse, aut debere: sicque in praemissis ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, nec non quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obstantibus priori voluntate nostra praedicta, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a Jure permissis fieri prohibentis, & aliis quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac dictae Ecclesiae etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, contrariis quibuscumque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Canoniatu, & Praebenda hujusmodi speciales, vel generales dictae Sedis, aut

lega-

legatorum literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac inde sequuta quaecumque ad hujusmodi Canonicatum, & Prebendam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assequitionem beneficiorum aliorum praedictorum generari, & quibusvis aliis privilegiis, indulgiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcumque tenorem existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 26. Augusti 1597. Pontificatus nostri Anno VI.

CLVII.

Confirmatio Privilegiorum pro tempore existentis Archiepiscopi Avenionensis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

EX injuncto Nobis Apostolica servitutis debito, circa statum quarumlibet Ecclesiarum, & praesertim Metropolitanarum insignium, illisque Praesidentium personarum, & earum jurium, & privilegiorum conservationem, solite vigilare tenemur: ac propterea his, quae per Praedecessores nostros, & alios provide concessa sunt, ut firma perpetuo, & illibata persistant, Apostolice muniminis firmitatem libenter adjicimus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

Paulus III. a suis Antecessoribus concessa Archiepiscopi Avenionensis Privilegia confirmat.

§. 1. Sane, sicut accepimus, dudum, scilicet record. Paulus Papa III. Praedecessor noster sibi pro parte boni mem: Alexandri, tunc S. Laurentii in Damaso Diaconi Cardinalis Farnesii, S. R. E. Vice-Cancellarii, & Ecclesiae Avenionensis in temporalibus, & spiritualibus Administratoris, exposito, quod, cum rec: mem: Adrianus IV., & Innocentius etiam IV. Romani Pontifices Praedecessores nostri, tunc sui, & plures Sedis Apostolicae de Latere Legati, nec non clar. mem. Fridericus Romanorum Imperator, & quondam Vilhelmus Forcorcherii, & Alphonsus Picavenensis, nec non Carolus Andegavensis, & Provinciae Comites, & alii Imperatores, Reges, & Principes Catholici dictae Ecclesiae Avenionensis, ac illius Antistiti pro tempore existentis, diversa Privilegia, praeheminentias, immunitates, exemptiones, gratias, libertates, praerogativas, concessionem, & Indulta, prout in eorum Apostolicis, & patentibus Literis, ac publicis Instrumentis desuper confectis, plenius continetur, fecissent, concessissent, & donassent: cumque rec. me. Julius Papa II.

etiam Praedecessor noster, antea in minoribus constitutus, quadraginta quinque annis, vel circa eidem Ecclesiae Avenionensi praefuisset, & etiam Sedis Apostolicae de Latere Legati munere in Civitate Avenionensi, & Comitatu Venayssino functus fuisset, ac etiam ante illam plures in Civitate, & Comitatu praedictis, Apostolicae Sedis de Latere Legati, dictae Ecclesiae Avenionensi praefuissent, & dum Legati, simulque Praesulis muneribus fungerentur, pluribus facultatibus, gratiis, & Indultis praedictae Ecclesiae Avenionensi Archiepiscopis pro tempore existentibus, per praedictos, & alios Romanos Pontifices, ac Principes concessis, usi fuissent, nec satis constaret, an ea tamquam Archiepiscopi, aut tamquam dictae Sedis Legati gessissent, ne ullo tempore de facultatibus, gratiis, & Indultis, aliisque concessionibus, libertatibus, & praerogativis dictis Archiepiscopis competentibus, propterea dubitari posset, ac pro majori eorum validitate praedictus Alexander Cardinalis, & Administrator cupiebat, privilegia, praeheminentias, immunitates, exemptiones, gratias, libertates, praerogativas, concessionem, & Indulta hujusmodi Apostolicae approbationis munimine roborari, supplicationibus ipsius Alexandri Cardinalis, & Administratoris super hoc sibi humiliter porrectis inclinatus, privilegia, praeheminentias, immunitates, exemptiones, gratias, libertates, praerogativas, concessionem, & Indulta praedicta, ac prout illa concernebant, confectas Literas desuper Apostolicas, nec non omnia, & singula in illis, ac Instrumentis, Actis, & documentis hujusmodi contenta, & inde sequuta quaecumque, ex certa ejus scientia, auctoritate Apostolica approbavit, & confirmavit: ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenissent in eisdem, supplevit, & illis perpetuae roboris firmitatis adjecit, eaque omnia, & singula perpetuae firmitatis robor obtinere, & inviolabiliter observari debere: nec non eidem Alexandro Cardinali, & Administratori, ac pro tempore existentis Archiepiscopo Avenionensi, ipsosque Alexandrum Cardinalem, & Administratorem, ac pro tempore existentes Archiepiscopos Avenionenses, illis omnibus, & singulis uti, & gaudere, nec desuper per pro tempore existentes dictae Sedis Legatos, & Vicarios, seu quosvis alios, quavis auctoritate, praeheminentia, & superioritate fungentes, molestari, perturbari, impediri, aut inquietari, vel eis in aliquo praedictari posse, seu debere decrevit, & alias, prout in praedicti Pauli Praedecessoris desuper confectis Literis, etiam plenius continetur.

§. 2. Cum autem, sicut nobis innotuit, dilectus filius noster Franciscus Maria, Tituli Sancti Bartholomaei in Insula, ejusdem S. R. E. Praesbyter Cardinalis de Avenione nuncupat., & Ecclesiae praedictae Avenionensis ex concessione, seu dispensatione Apostolica, Praesul, cupiat privilegia, & Indulta hujusmodi pro illorum firmitate substantia,

Eadem a Clemente confirmari petit Franciscus Maria Card. Avenionensis.

Confirmat Clemens.

nostro, & Apostolice munimine roborari. §. 3. Nos, qui in supremo militantis Ecclesiae Solio, divina dispensatione, constituti, ad Ecclesiarum, & eis praesidentium personarum hujusmodi statum feliciter dirigendum, & ut non solum in suis Jurisdictionibus non graventur, sed etiam ut prospera auctore Domino jugiter suscipiant incrementa, libenter attendimus, singularum Literarum, & Instrumentorum, ac aliorum Actorum, & documentorum desuper confectorum tenores, ac si de verbo ad verbum hic infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, non ad ipsius Francisci Mariae Cardinalis, aut alterius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, omnia, & singula privilegia, praeheminentias, immunitates, exemptiones, gratias, libertates, praerogativas, concessionem, & Indulta hujusmodi, illorumque vim, formam, continentiam, tenorem, datam, & effectus, quatenus tamen Sacris Concilii Tridentini Decretis non adversentur, ac in usu sint, & non sint revocata, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa, tenore praesentium, Apostolica auctoritate, perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robor adjicimus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti, aliosque etiam substantiales defectus, si qui in eisdem intervenierint, supplemus, eaque valida, & efficacia fore, & esse, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, ac robore, & viribus subsistere, & ab omnibus, quos concernunt, & concernent in futurum, inviolabiliter observari debere, nec non dicto Francisco Mariae Cardinali, ac pro tempore existentis Archiepiscopo Avenionensi suffragari, eosque illis frui, uti, & gaudere posse, & debere, nec super illis, tam in iudicio, quam extra iudicium, etiam in Foro conscientiae a pro tempore existente nostro, & Sedis Apostolicae de Latere Legato Avenionensi, seu ejus Vice-Legato, aut Vicario, & quovis alio molestari, perturbari, aut inquietari nullatenus posse: sique, & non aliter ab omnibus, & singulis censerit, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, ac eisdem S. R. E. Cardinales, & praedictum Avenionensem, & alios de Latere Legatos, ac etiam Palatii nostri Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definituri debere, nec non quidquid fecus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Eidem Archiepiscopo asseritur omnimoda iudicatio super Castellis hic recensitis.

§. 4. Ceterum, quia, sicut etiam accepimus, Loca Bituritarum, ac Castri-novi, Carcererii, & Gignoniani Avenionensi, Diocesis, illorumque Universitates, & Homines sub dicto Comitatu, & sub Legatione Avenionensi, in temporalibus minime comprehenduntur, nec comprehensa sunt, sed Archiepiscopo Avenionensi pro tempore existentis, etiam in temporalibus subiecta.

Bulle Rom. Tom.V. Par.II.

existunt, & ad Mensam Archiepiscopalem pleno jure spectant; & nihilominus nunc, & pro tempore existens noster, & Sedis Apostolicae de Latere Legatus Avenionensis, illiusque Vice-Legatus, & Vicarius, aliique forsitan illius Officiales, praetextu eorum jurisdictionis, interdum in ea, & eos aliquam jurisdictionem temporalem exercuerunt, & exercere potuisse, ac posse praetendunt; & propterea nonnullae controversiae inter eundem Legatum, illius Vice-Legatum, & Archiepiscopum praedictum nuper ortae sunt, ac de cetero oriri possent: Nos ad illa removenda, & evitanda, & alias pro bono pacis, auctoritate, & tenore praedictis, etiam perpetuo statuimus, decernimus, & declaramus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, nunc, & pro tempore existens noster, & ejusdem Sedis de Latere Legatus Avenionensis, illiusque Vice-Legatus, ac Vicarius, & alii illius Officiales in causis appellationum, quae ad Forum temporale ditorum Locorum spectant, & a Judicibus, ac Commissariis pro tempore existentis Archiepiscopi interponuntur, se intromittere, & in dictis Locis Officiales temporales creare, aut destituere, tales, & collectas imponere, seu impositas approbare, gratiam super delictis commissis facere, multas indigere, & bona Fisco applicare, & incorporare, prohibitiones, & bannimenta, ne frumenta extrahantur, promulgare, contravenientes punire, subsidia, si quae tempore belli, Exercitibus sint praestanda, indigere, aut quamvis aliam jurisdictionem, quae temporale Dominium concernat, exercere non possint, neque debeant, nisi aliter fuerit expressis verbis, & in individuo a Nobis, & Successoribus nostris specialiter concessum, & ordinatum, sed praemissa omnia praedicti Franciscus Maria Cardinalis, & pro tempore existens Archiepiscopus Avenionensis gerere, exercere, & exequi possit, & debeat.

Legato vero illud jus quod ad Pontificem de jure spectat.

§. 5. Diciturque Legatus Avenionensis, illiusque Vice-Legatus, ac Vicarius, aliique ejus Officiales praedicti, Beneficia Ecclesiastica in Mensibus Nobis, & Successoribus nostris reservatis, & affectis pro tempore vacantibus, juxta ejus facultates conferre, & in Beneficialibus, ac Matrimonialibus causis se intromittere, & earum appellationes admittere, Judices delegare, aliaque, quae ad Forum nostrum spirituale spectant, & pertinent, facere, & exequi possit, & debeat.

Clausulae ad praesentium litterarum firmitatem.

§. 6. Praesentes quoque nostrae litterae ex quibusvis causis, de subreptionis, obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quovis alio defectu notari, seu impugnari, aut alias quomodolibet infringi vel retractari, seu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam vocari, aut adversus eas quodcumque juris, & facti, vel justitiae, aut gratiae remedium impetrari, vel concedi non possint, & ita per eosdem Judices, Commissarios, S. R. E. Cardinales, etiam Legatos de Latere, ac praedicti Palatii Auditores,

Y sub